

VUURWERK De schade tijdens de jaarwisseling is enorm. Dus pleiten **Tjeerd de Faber** en **Jan Keunen** voor een totaalverbod in ruil voor vuurwerkshows.

Gaan we voor een heilige of veilige vuurwerktraditie

Tjeerd de Faber
voorzitter Europese oogartsenvereniging
Jan Keunen
bestuur WHO-projectgroep Vision 2020
beiden zijn mede-oprichters van het
Vuurwerkmanifest

De Onderzoeksraad voor Veiligheid adviseert de verkoop van vuurpijlen en knalvuurwerk te verbieden. Siervuurwerk mag van de Raad wel verkocht worden. Uit studies blijkt echter dat ook siervuurwerk voor ernstig letsel zorgt. Bovendien is een verbod op alleen vuurpijlen en knalvuurwerk niet te handhaven door de politie. Het landelijk vuurwerkmanifest, inmiddels getekend door 1000 landelijke organisaties en ruim 50.000 particulieren, blijft daarom bij het advies om consumentenvuurwerk te verbieden in ruil voor professionele vuurwerkshows.

Bij het intypen van de zoekwoorden oogletsel en jaarwisseling op de website 'Historische Kranten' kom je in 1954 de eerste publicatie over ernstig oogletsel tegen. In 1961 werd in Den Haag on-

voorwaardelijke gevangenisstraf geëist tegen de onvoorzichtige dader van een vuurwerkongeval waarbij een meisje van 16 aan één oog blind werd. Sindsdien hebben we weinig geleerd, want nog steeds is de meerderheid van de vuurwerkslachtoffers omstander. In 1978 sprak de *Leeuwarder Courant* terecht over 'puinruimen' in ziekenhuizen tijdens de jaarwisseling.

Vandaag de dag heeft de vuurwerktraditie zijn onschuld geheel verloren. Volgens recente rapportages van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en de Stichting Maatschappij en Veiligheid is er geen andere gebeurtenis in de publieke ruimte die jaarlijks zo onveilig verloopt. Het gevolg? Een fel maatschappelijk debat tussen voor- en tegenstanders. Deze open zenuw is goed te verklaren omdat de eigentijdse burger niet van betutteling is gediend. Al helemaal niet door de overheid.

Maar hebben wij als burgers niet ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een veilige publieke ruimte tijdens de jaarwisseling? Laten we enkele feiten in ogenschouw nemen.

- Jaar in jaar uit zijn veel kinderen en jongeren slachtoffer. Juist deze groep kan de eigen verantwoordelijkheid bij het afsteken van vuurwerk niet over-

Tegenwoordig wordt vuurwerk afgeschoten met de kracht van een handgranaat

zien. En ouders weten vaak niet hoeveel vuurwerk hun kinderen kopen en of ze ermee experimenteren. Het is onvoorstelbaar dat wij als samenleving het verlies van jonge ogen, vingers en handen jaar in jaar uit accepteren als iets dat kennelijk bij onze traditie hoort.

- Illegaal vuurwerk neemt hand over hand toe. Tegenwoordig gaat er 'vuurwerk' de lucht in met de kracht van een handgranaat. Dit zorgt voor ernstig letsel en levert groot gevaar op voor omstanders. Hulpverleners en politie worden er zelfs openlijk mee begogeld. Dit levensgevaarlijke vandalisme is onacceptabel.
- Meer dan de helft van de slachtoffers is omstander. Mensen die bij de jaarwisseling even naar buiten gaan en dit met ernstig letsel moeten bekopen.

Dan spreken we nog niet over schade aan de openbare ruimte, het jarenlange arbeidsverzuim en psychisch leed van slachtoffers, het milieu en dierenleed. De financiële schade bedraagt tientallen miljoenen, terwijl een minderheid van de bevolking vuurwerk koopt. De belastingbetaler draait op voor de peperdure eindafrekening.

Het is daarom niet vreemd dat een meerderheid van de Nederlanders in enquêtes aangeeft voorstander te zijn van een verbod op consumentenvuurwerk. De conclusie: onze vuurwerktraditie is volledig uit de hand gelopen. In toenemende mate zijn jongeren, hulpverleners en argeloze omstanders slachtoffer. Vuurwerk moet blijven, maar gaan we voor een heilige of voor een veilige vuurwerktraditie? Het is

goed dat de onderzoeksraad een kentering noodzakelijk acht en oplossingen aandraagt. Terugdringen is echter alleen te realiseren als handhaving van de maatregelen mogelijk is. Het oppakken van de raddraaiers als oplossing is een illusie. Alleen een volledig verbod op consumentenvuurwerk zal doeltreffend uitpakken.

Organiseer in ruil professionele vuurwerkshows tijdens de jaarwisseling, op een centrale locatie met een feestelijke entourage. In andere landen werkt dit uitstekend. Het geeft bovendien een geweldige stimulans aan de omzet van lokale ondernemers en is vergelijkbaar met het Internationaal Vuurwerkfestival in Scheveningen, waar jaarlijks honderdduizenden mensen veilig naar vuurwerk komen kijken.

Met een vuurwerkshow wordt 2017 ingeluid bij het Scheepvaartmuseum in Amsterdam.
FOTO KOEN VAN WEEL, ANP